

ΤΑ ΔΡΑΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΣΧΗΜΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

ΠΩΣ ΓΥΡΙΖΟΝΤΑΙ Η ΤΑΙΝΙΕΣ ΣΤΙΣ ΠΟΛΙΚΕΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ

Πάνω στις παγωμένες εκτάσεις πού κρύβουν το θάνατο. Τρεμερές συγκρούσεις παγεθωμένων. Άγνωστοί ηρώοισμοί και ατύχημα. Το πλόημα του θανάτου. Τί αφηγείται ο δόκτωρ Φράνκ. Η λευκός αρκτικές. Το γύρισμα της ταινίας. Ο κίνδυνος της Λένη Ρήφενσταλ. Στη θάλασσα. Περιπέτειες και δράματα, κτλ. κτλ.

Ο δόκτωρ Άρνολτ Φράνκ είναι γνωστός στον κινηματογραφικό κόσμο από τις μεγάλες ασθετικές ταινίες που μας έπαρουσασε, όπως το «S.O.S.», τον «Βασίλειο του Λευκού Όρους» και άλλες, τις οποίες εσκηνοθέτησε και εγύρισε ο ίδιος, με τη βοήθεια τολμηρών οπερατέρων και ηθοποιών.

Ο δόκτωρ Φράνκ αναφέρει κατωτέρω μερικές από τις αναμνήσεις του της πολυτάραχης καριέρας του:

Κάποτε, πού θρισκομόνα πάνω στις

«Άλλεις, γραφεί, γνωριότητα του Σκι Άγκοτ, ο οποίος, όπως κι' εγώ, ήταν μαριώδης ορειβάτης και μαγεμένος από την άγρια όμορφιά των Άλπεων. Έγιναμε αμέσως φίλοι και από τη φιλία μας αυτή, γεννήθηκε η συνεργασία μας. Με τον Άγκοτ ως οπερατέρ έπετυχε με μεγαλύτερες επιτυχίες μου. Μία από αυτές ήταν και το «S.O.S.», για το οποίο άργαίωσα δόλοκληρη αποστολή από άνδρες τολμηρούς και αποφασισμένους πού να μπρούν ν' ανθέξουν στους κίνδυνους και στις κακουχίες.

Για τις έτοιμασίες, χρειάστηκα δυο δόλοκληρες εθομάδες και όταν ξεκινήσαμε, είμαστε εφωδιασμένοι με τρόφιμα, γούνες και πολεμοφόδια παντός είδους: δυναμίτες για να τινάζουμε στον άέρα τους όγκοπάγους, όπλα διάφορα, από τα πιο πρωτόγονα ως τα πιο εξελιγμένα, ακόμη και αυτόματα πιστόλια.

Ο καθένας από τους ανθρώπους μου ήξερε πώς θα είχε να παίξει διπλό ρόλο: αυτόν πού θα κανόνιζε ή ταινία και τον ρόλο πού εξερευνητού.

Ξέρετε τί θα πή κινηματογραφική αποστολή στις θάλασσες της Γροιλανδίας; Προϋποθέτει κίνδυνους πού ούτε τους φαντάζεσθε, όταν καθιμένοι μ' όλη σας την ανάταση στη ζεστή σάλα του κινηματοθεάτρου παρακολούθετε την ταινία.

Πρώτ' από όλα, έχετε ν' αντιμετώπιζετε τους κινούμενους όγκοπάγους, πού είναι ύπουλοι και άνοητοι και σπάζουν με δαιμονιώδη κρότο εκεί πού δεν το περιμένετε, συμπαρασύροντας στην άδυσσο έλακθρα, ανθρώπους, ζωα, προμήθειες. Εκτός από αυτό, τρέχετε τον κίνδυνο να παρασυρθήτε στις παγωμένες έρριμες εκτάσεις πού Βορρά ή να συναντήσετε μεγάλες άσπρες αρκτικές, με τις οποίες ή συνάντησις δεν είναι και τόσο διασκεδαστική. Άλλά ό πιο μεγάλος κίνδυνος, ό πραγματικός, είναι τα παγεθωμένα. Έκει' άπάνω δεν είναι ποτέ κανείς στερεός. Τα ξαφνικά σπασίματα πού γίνονται, παρασύρουν ό,τι βρούν στο κατρακύλιόμα τους και το κάνουν πολύ.

Η δυσκολία του γυρίσματος μιας ταινίας πάνω στους όγκοπάγους είναι άφάνταστη, άποκαρδιωτική. Όλα εκείνα τα βουνα πού επιπλέουν, μοιάζουν με κόλασι. Είναι μία διαρκής άπειλή πού σας κρατεί άλυόδητον μπρός στο άγνωστο. Χωρίς να το θέλετε, χωρίς να μπορείτε να αντιδράσετε, έχετε σαφή την αίσθησις της μηδαμινότητός σας. Αύτοι οι πελώριοι όγκοι από πάγο, πάνω στους οποίους περπατάτε, άποσπώνται ξαφνικά κι' αρχίζουν να κυλάνε σαν σβούρες ή βουτούν στο νερό οε βάθη έκοντατόων μέτρων. Έκει' πού νομίζετε πώς βρισκόσθε οτά 'Ι-μαλιά, τα βλέπετε έν ριπή θφάβα-μού να μεταβάλλονται οε σκόνη!...

Έμείναμε πάνω σ' αυτά τα ύπουλα καταφύγια όσο λιγώτερο μπορούσαμε, παρ' όλη την όμορφιά πού είχαν και τη μεγαλοπρέπεια. Μας χρειαζόταν για το γύρισμα της ταινίας μας ένα σπάσιμο θουνού, μά τίποτε δεν προαναγγέλλει αυτά τα φαινόμενα ώστε έπρεπε να έχουμε ύπομονη και να περιμένουμε. Ξέραμε πώς ήταν αυτοκτονία να προσεγγίζουμε πολύ

αύτους τους λευκούς γίγαντες, μά δεν μπορούσαμε και να κάνομε διαφορετικά.

Τι πρωταγωνίστρια της ταινίας μας Λένη Ρήφενσταλ, έπρόκειτο να φυγή το άλλο πρωί, μετα το γύρισμα μιας σκηνής, για την όποια είχαμε προλάβει και τον άσσο της γερμανικής άεροπορίας Ουντεν.

Έφυσάσε ένας άνεμος παγερός κι' έδουλεύσαμε υπό τας πλέον σκληρας συνθήκας, μά δεν μπορούσαμε πια να όπισθοχωρήσουμε, τουναντίον μά στα έπρεπε να διαστούμε.

Η θενιέτα μας -αι οι οπερατέρ θρισκόνοζσαν άνω από ενα τεραστιο πύλοζοι και συμφώνα με το νεαριο ή άερόπιο με το άερόπλιόνο τον έπρόκειτο ν' άπαγάγη ή ισα. Έμεις παρακαλούσάμαε μέσα από ένα πλοιαριο παγοθραυστικό.

Όλα πήγαιναν καλά, όταν είδαμε ξαφνικά να έρχεται με μεγάλη ταχύτητα πρός το μέρος μας ένα άλλο παγοθουόνο τεραστιών ειαστάσεων.

Η Λένη Ρήφενσταλ και οι οπερατέρ δεν φαινόντοσαν να τρομάζουν από τον τρομερό κίνδυνο πού έτρεχαν. Κι' όμως ή σύγκρουσις φαινόταν αναπόφευκτη και θα ήταν τρομερή. Καθώς έζέρουσε δε το μεγαλύτερο μέρος του παγοθουόνο εινε κάτω από την έπιφάνεια της θάλασσης, ώστε δεν μπορεί κανείς να αντιληφθ ή να προβλέψ ή στιγμή ακριβώς πού θα γίνη ή σύγκρουσις μέσα στη θάλασσα.

Ο Ουντεν έκανε με όλη του την ήουχια τις τολμηρές πησεις του και τους έλιγούτος πού για ν' ανακαλύψη ή Λένη Ρήφενσταλ και κατέβαινε τόσο χαμηλά, πού πολλές φορές φοδύμαζε πώς θα σκονιάθη πάνω στους πάγους.

Άρχισαμε λοιπόν να τού φωνάζουμε μ' όλη μας τη δύναμη: «Πρόσεξε! Παγοθουόνο!»

Μά ό κρότος του μωτέρ του τον έμπόδιζε ν' άκούση.

Και ή σύγκρουσις των παγοθουόων έγινε. Ένας δαιμονιώδης κρότος άκούσθηκε σαν όμοθρονία πολλών κανονιών και είδαμε μπροστά οτά μάτια μας κάτι το τρομερό: πού μέρος πού στεκόταν ή πρωταγωνίστρια μά άποσπάσθηκε από το παγοθουόνο και ή Λένη Ρήφενσταλ θα πνιγόταν άν με μεγάλη ψυχραιμία και με κίνδυνο της ζωής της δεν έπιδοσε στο πλοίο μας πούχε κατορθώσει με άρκετη δυσκολία να πλησιάση.

Άλλά οι δυο οπερατέρ μας είχαν έξαφανισθ ή. Προς στιγμήν τα χάσαμε. Ύστερα άρχισαμε να ψάχνουμε και

μετά από άρες πολλές τους βρήκαμε σ' ένα ύψος πνήντα μέτρων. Έκει' πάνω τους είχε τινάξει ή σύγκρουσις αντί να τους πετάξη στη θάλασσα. Άλλά για να τους πάρουμε στο πλοίο, έπρεπε να πέσουν στη θάλασσα και ό ένας μεν το έκανε, μ' όλο του το γυμνημένο πόδι, άλλα ό άλλος δεν ήξερε κολύμη. Έτρεψε λοιπόν πρός όλες τις διευθύνσεις, άχχνοντας να βρη μέρος να κατέβη πρός το πλοίο μας. Τέλος σοήκε ένα κατηφορικό μέρος και άφέθηκε να γλιστρήσει κάτω. Είχε κατέβει άρκετά όταν αισθάνθηκε κάτω από τα πόδια του το κενόν και μετά κτύπησε έπιγενοσιμένα, διατάζοντας πάντα να κινή θουτιά στη θάλασσα.

Καταλαθασίναμε πώς τα χέρια του δεν θ' άντειναν' πολλή ώρα να κρατιούνται από το στήριγμα του πάγου, όταν πήρε φαίνεται μία τελευταία άπόφασι κι' έπήδησε στο πλοίο μας. Έοσασε το πόδι του, μά όπωσθήτοτε είμαστε ευχαριστημένοι πού την είχε τόσο φθηνά γλυτώσει.

Αύτη τη φορά άρκίστηκε να μη ξαναεπιχειρήσω τέτοιες έπικ'νδυνες έκοτρατίες κι' όμως άργότερα ξαναρχισα για το γύρισμα της νέας μου ταινίας «Ο Βασίλειος του Λευκού Όρους». Τί τα θέλετε, δεν ύπάρχει κινωότερα μέθη από τη μέθη του κίνδυνου!... ΑΡΝΟΛΤ ΦΡΑΝΚ

Ο δόκτωρ Άρνολτ Φράνκ